

Herbarz Polski - Kasper Niesiecki Buszkowski - Butler

O tych ani Paprocki ani Okolski nie pisał. Koszyk w herbie noszą różnym kwieciami nałożony. MS, R o Familiach Pruskich powiada, że w herbie jest Kosz o jednym uchu, gronami winnymi nałożony, w hełmie trzy pióra strusie czerwone, od siebie rozdzielone, na średnim z nich trąba myśliwska żółta.

Butlerów jednak w Anglii, Cambdenus w Brytanii od siebie do druku podanej, taki herb wyraził: na tarczy pięć sztukietów jakie więc przy fortcach wstawiają kolcami do góry obrócone, żółtego koloru, nad nimi zaś pole niebieskie. Na hełmie bodaj nie pióra strusie. Z Angliji do Kurlandji najprzód przyniesiony, z tej zaś do Polski. W Angliji jak kiedyś kwitnął; krótko namienię, czegom się po różnych doczytał autorach. A najprzód Butlera Rajmunda, w hibenji barona, Vadingus kładzie pod rokiem 1269. luboć się w roku pomylił: to jednak pewna, co o nim przydaje. W Klonmelji w kościele Frańciszczańskim zwyczajnem nabożeństwem służył mszy S. Gdy mu znać dano, że sąsiedzcy zwaśnieni Panowie, jego własne dobra wielkim tłumem ludzi najechali, i łupili, nie zmieszany najmniej tą nowiną Edmund, więcej sobie Boskie, niż ziemskie rzeczy ważąc, jakby o niczym nie wiedział, z taką pilnością zaczętej mszy dosłuchał, która jak się skończyła, z nie wielką garstką krewnych i sług swoich adwersarzom zastąpił, i wyparowawszy ich, wszystkę zdobycz odebrał.

Vadingus tom.2. num. 12.

Butler Jakub pierwszy Ormandji, albo jak Cambdenus chce Ormandyi (teraz Ormondyi) hrabia w Hibernji, od Edwarda II. Króla Angielskiego deklarowany w r. 1326. będąc przedtem hrabią Typperarcji, czego z historii Królestwa Hibernji dochodzi *vadingus* In Annal. Minor. Tom. 2. sub. Ann. 1336.num.37. *cambdenus* jednak, to o Edmundzie Butlerze pisze, I Edwarda II. Nie trzeciego liczy. O tem zaś Jakóbie świadczy, że go Henryk VI. Na hrabstwo Sarisburskie wniósł. Że był gubernatorem całej Hibernji za Henryka VI. Tenże Jakób wspomina Vadingus pod rokiem 1300. num. 16 bodaj i nie był i cześnikiem królewskim w Anglii: bo na liście fundacji, kędy pałac swój Rarygeński na klasztor Minorytom darował i obrócił, już go nie Jakóbem zowią ale Pincernam. Haroldus nu.5. tej potem fundacji syn jego Jakób hrabia dokończył, I do swojej prefekcji doprowadził.

Gwilhelm Butler prowincyał zakonu Minorytów w Anglii roku 1410. mąż uczony i księgami od siebie wydanemi wślawiony. Haroldus in Epit. Num. 5. anno 1410. et 1414 num.2. Tomasz Butler hrabia Ormandyi, o którym cambdenus. Jak się potem do Kurlandji przenieśli; kwitnął w roku 1630. Jerzy Butler biskup Samaryi, suffragan Inflantski, Goldonowski in Bractwo. I mnie się dostało czytać listy książęcia Kurlandzkiego w roku 1579 pisane, w których wzmianka o Butlerach.

W koronie zaś naszej pierwszy Jakób Butler szlachcic Irlandzki, odwagą na różnych expedycjach i wiernością ku Królowi Zygmuntowi III. I Rzeczpospolitej zasłużony na sejmie Warszawskim w r. 1627. indygenat otrzymał: *praevis juramento fidelitatis*, o czem konstytucya fil. 15. a że był mąż właśnie do wojny urodzony, zaczętem na wojnie pruskiej rycersko stawał. Dla tego *in vim* zasług kazała mu Rzeczpospolita wyliczyć dwadzieścia i pięć tysięcy Constit. Fol. 1635.fol.29. I w wojsku Cesarskim żołd prowadził, z pułkownika szarżą:

kędy będąc przy epugnacyi Misnji między inszemi łupami, kość św. Pawła apostoła prawie całą, podobno żebro, gdy jego żołnierze między rozwalinami murów dziekanji katedralnej, kiedyś w ścianie zamurowaną znaleźli; on jej dostał, i do Polski z sobą przywiózłszy Władysławowi IV. Królowi ofiarował.

Władysław zaś w roku 1633. *Hist. Coli. Cracovien.Soc.jesu.*

Gwalter Butler pułkownik w wojsku Cesarskim w roku 1634. Wallenszteina zdradę odkrył i przytłumił. *Cluy.Epit.foi. 797.*

Stefan z Beblu Butler kapitan rzeczypospolitej, tak się podpisał z Infantczykami na elekcyą Jana Kazimierza, domyślam się że to był syn Jakóba o którym się mówiło.

Gwilhelm Gottard Butler podkomorzy koronny, Pryński, Nowski starosta, w wojsku koronnem wiek swój przepędziwszy, na ten sobie honor zasłużył. Wspomina go konstytucja w roku 1661. fol. 4. oberszterem, druga już generałem, kędy jego piechoty cudzoziemskiej liczono tysiąc sto siedemdziesiąt i cztery. To w nim najchwalebniejsza, że odrzuciwszy heryzyją prawowierną wiarę przyjął: *Scrutin. Veritatis* P.Hacki w której Życia tego dokonał w r. 1678. Miał za sobą Konstytucyą z Wodynia Wodyńską herbu Kościeszca, z której synowie Marek i Jan.

Marek Butler na Miedzylesiu i Opolu podkomorzy Drohicki starosta Pryński pułkownik królewski, o którym częsta wzmianka w konstytucyach koronnych: jako to z sejmu w roku 1678. deputowany był do rozgraniczenia między dobrami królewskimi i podkomorzego Bielskiego Constit. Fol. 7.et.38. z sejmu 1683. komisarz do rozgraniczenia i czynienia sprawiedliwości między województwy Mazowieckiem i Podlaskiem i księstwem Pruskim Constit. Fol. 11. także do traktowania z Carami Moskiewskimi o pokoju wiecznym Constit. 1690.fol.2. a w roku 1685. posłem będąc na sejm, z tamtąd uproszony do rewizyi metryki koronnej. Constit. Fol. 8. Syn jego Alexander starosta Pryński, a potem Drohicki, poseł województwa Podlaskiego ziemi Drohickiej podpisał konfederacyą generalną po śmierci Jana III. Miał za sobą Konstancyą Krassowską podkomorzankę Mielnicką herbu Jastrzębiec, z tej był syn Antoni który z Franciszki Szczuckiej spłodził trzech synów Michała Prońskiego, Józefa Witagolskiego i Alexandra Mielnickiego starostów, z których ostatni pojął Katarzynę Granowską starościankę Jabłonowską.

Któryś też z Butlerów był opatem Witowskim.

Konstancya Butlerowna żona Bartłomieja Gieschawa. Jan Butler starosta Nowski, pułkownik królewski, z sejmu w r. 1678. komisarz do uznania pretensyj od Brandenburczyka.Constit.fol. 12. był potem kasztelanem Podlaskim, miał za sobą Zelecką łowczankę koronną. Są i w Wielkiejpolscze Butlerowie, i podobno tym się herbem szczyca, którym i w Angiji Butlerowie, jakom wyżej mówił.

Alexander hrabia Butler starosta Mielnicki był posłem na konwokacyą po Auguście III. Oraz pisał się na elekcyą Stanisława Augusta Króla z ziemi Mielnickiej.-Ignacy miecznik Wiłkomierski - Heraldyka Wielądka.